

VÝTVARNÁ VÝCHOVA AKO ĎALŠIA OBLASŤ POZNANIA PREDŠKOLÁKA

Kreslenie je pre dieťa prirodzenou činnosťou, s ktorou môže začať už v útlom veku. Aj keď sa nám spoiatku môže zdať, že dieťa skôr vyryje diery do stola, než niečo nakreslí, je na mieste tieto aktivity podporovať a rozvíjať.

Detská kresba a jej vývin

Pre malé dieťa je dôležitejšie, že kreslí, než to, čo vlastne kreslí. Kreslenie je neohrabané. Pohyb vychádza priamo z ramenného kĺbu a postupne sa zapája aj lakťový a zápästný kĺb. Kreslí sa vo všetkých smeroch, uhloch a vlnovka, krížok či polkruh sú skôr náhodou ako úmyslom. Dospelí máme tendenciu hľadať vo výtvoroch nejaký zmysel, a tak sa snažíme pomenovať jednotlivé časti kresby. Aj takto sa začína výuka o tvaroch.

Okolo dvoch až siedmich rokov prichádza **obdobie spontánnej obsahovej detskej kresby**, nazývané aj detským naivným realizmom. V tomto období dochádza k spomaleniu pohybu ruky, dieťa kresbu kontroluje zrakom, zobrazuje už samostatne nejaký predmet, spája základné tvary: kruh, štvorec, bod, kríž. Konkrétne vo veku štyroch až piatich rokov hovoríme o **symbolickom realizme**, keď dieťa kombinuje dva tvary, kreslí slnko, postavu na úrovni hlavonožca. Jeho kresba je jednoduchá, schematická...

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, prečo dieťa kreslí hlavonožca? Nuž, skúste sa na ľudí pozerat' z jeho výšky a uvidíte sami (tie dlhočizné nohy a... hlavu).

V piatom až šiestom roku dieťa zobrazuje ľudskú postavu tak, ako má byť: hlava, trup, končatiny. Prejavuje sa tu transparentnosť, t. j. röntgenové kreslenie – dieťa kreslí reálne neviditeľné detaily. Pri zobrazovaní dochádza k zlyhaniu oklúzie – dieťa zobrazuje aj časti skryté za najbližším objektom (opisný symbolizmus).

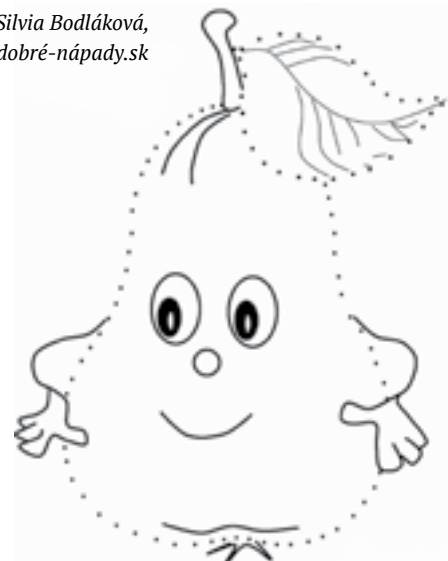
Hlavným cieľom predškolskej prípravy v danej oblasti je dosiahnuť, aby deti prostredníctvom hravých výtvarných činností s materiálmi a nástrojmi pomocou jednoduchých výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vyjadrovali svoje predstavy, rozvíjali si fantáziu a tvorivosť, získavali a rozvíjali elementárne výtvarné schopnosti, zručnosti a návyky.

PODOBLASTI:

Výtvarné činnosti s tvarom na ploche

Výtvarné činnosti v tejto podoblasti vedú dieťa k poznávaniu a pomenovaniu tvarov, objavovaniu významu v novovzniknutých tvaroch a samostatnému vyjadrovaniu sa k vlastnej výtvarnej činnosti a produktu a tiež k artefaktom iných detí. Výtvarné činnosti podnecujú dieťa k dotváraniu neúplných alebo naznačených tvarov.

Mgr. Silvia Bodláková,
www.dobré-nápady.sk

Výtvarné činnosti s tvarom v priestore

Sú zamerané na získanie elementárnych zručností pri skladaní papiera a práci s mäkkým modelovacím materiálom. Základ tvorí modelovanie jednoduchých figurálnych a geometrických tvarov, vytváranie jednoduchých papierových skladačiek.

Výtvarné činnosti s farbou

Dieťa spoznáva základné a zmiešané farby a techniku práce s nimi. Subjektívne reaguje na farebnú symboliku. Podstatnou zložkou tejto podoblasti je experimentovanie s farbami a ovládanie maliarskeho nástroja.

Viera Pechová, www.abcmaterskaskola.sk

Spontánny výtvarný prejav

Dôraz je kladený na osobný prejav dieťaťa. Dieťa má k dispozícii širokú škálu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov, z ktorých si vyberá a kombinuje ich. Svoj výtvarný prejav verbálne komentuje. Pri zobrazovaní postavy sa nekladie dôraz na proporcie. Pozornosť sa venuje detailom ľudskej a zvieracej figúry.

Synestézia (medzizmyslové vnímanie)

Vytvára predpoklady na uplatnenie viacerých zmyslov dieťaťa. Dieťa výtvarnými prostriedkami reaguje na zmyslové podnety, čím dáva do súčinnosti viacero zmyslov. Výsledkom vnímania je vnem, ktorý je podnetom pre rozvoj predstavivosti a fantázie dieťaťa.

Vnímanie umeleckých diel

Vytvára sa pre dieťa priestor na stretnutie s umeleckým dielom, utvárajú sa prvé základy vedomého emocionálne podloženého vzťahu k umeniu. Dieťa spoznáva rôzne druhy výtvarného umenia prostredníctvom aktívnych výtvarných činností a rozhovorov s učiteľkou a inými deťmi, reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo.

UCN, Viera Pechová, Silvia Bodláková

VEĽKÁ VÝTVARNÁ SÚŤAŽ PRE MATERSKÉ ŠKOLY!!!

Poslite nám fotografiu/fotografie vašich vianočných výtvorov na redakcia@ucn.sk, predmet: **výtvarná súťaž a my 31. 1. 2018** vyžrebujeme šťastného výhercu knihy **Výtvarné činnosti v predškolskom vzdelávaní**.

Lektori: Mgr. Jana Buriánová, PaedDr. Věra Jakoubková, Mgr. Hana Nádvorníková

Autor: PaedDr. Helena Hazuková, CSc.

Vydavateľ: RAABE Slovensko.

Výtvarná výchova v materskej škole pramení najmä z autentických situácií a silných zážitkov. Pomáha deťom rozvíjať predstavy, fantáziu a myslenie, výtvarnú i verbálnu formu vyjadrovania. Obsah brožúry vychádza z toho, že výtvarná výchova v materskej škole neznamená „umeleckú výchovu“ v zmysle prípravy detí na výtvarné umelecké profesie a nie je ani vyplňaním času medzi dvoma činnosťami. Prináša učiteľkám praktické príklady a mnohé inšpiratívne podnety, ktoré podporia ich výtvarnú pedagogickú tvorivosť a pomôžu rozvíjať tvorivosť a schopnosti detí. Predstavuje ucelenú metodiku rozvoja výtvarných činností detí predškolského veku.

